

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Plața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

CU „VIFLEIMUL” CATOLIC PRIN ȚARĂ ORTODOXĂ

În sfârșit, după aproape două luni de când „ne vizitează Roma la noi acasă” Duminecă 11 Iulie E. S. nunțiul papal Andreo Cassullo a ajuns cu colindul la Iași. „Înaltul oaspe s'a bucurat de o atenție deosebită a *autorităților locale* (evident ortodoxe! N. R.) ...P. S. Episcop Robu a ținut o frumoasă predică, arătând credincioșilor *importanța deosebită* ce o are vizita trimisului Sf. Părinte, din cetatea Vaticanului, în Iași și restul Țării. Odată cu binecuvântarea adusă, a spus P. S. S., s'a căpătat *încurajare* și întărire a credinței noastre strămoșești. ...A vizitat Bisericele și așezămintele de preț ale orașului precum și mănăstirea Cetățuia unde i s'a făcut o frumoasă primire.” Și așa grăiesc însemnările cronicarilor de pretutindeni pe unde a binevoit să treacă și să inspecteze E. S. nunțiul. Pe Murăș, în Bihor, Sălaj și aci la Cluj, i s'au ridicat în cale porți de triumf cu discursuri din partea primarilor, flori din partea elevilor și banchete rituale cu toasturi pentru toți sfinții catolici, întocmai ca la Vatican, deși se înfruptau din rod de țară ortodoxă, cârmuită de Domn ortodox, față de care au dus lucrurile până la necuviință.

Că E. S. nunțiul a abuzat de complezanța românească și și-a îngăduit să cotrobăiască prin toate unghiurile vieții de stat provocând păgubitoare confuzii, nu ne miră. E. S. își servește Stăpânul. Nici chiar hiperzelul uniaților prinși în horă cu frații lor, catolici unguri revizionisti, care s'au vădit în mânuirea catolicismului, ca armă de revanșă — nu ne miră. Sunt uniați și pace!

Ceeace ne miră până la indignare este faptul că înseși autoritățile de Stat, pe tot parcursul „Vifleimului catolic” se arată de o slugărnice inconștientă.

Căci în definitiv, nunții papali sunt simpli diplomați, re-

prezentanți politici ai statului Vatican pe lângă guvernul țării. Și atunci de ce li se face hatărul de a lua contact așa cum ia E. S. Cassullo cu cetățenii cari nu sunt ai țării sale, dând numai prilejul să se afirme „atașamentul poporului român” — dominant ortodox — la supușenia papistașe?

Autoritățile noastre de stat nu vreau să vadă lucruri pe care, este foarte adevărat că orbii nu le văd „dar de înțeles le-ar înțelege și ei” — că nunții papali dela București în primul rând țin locul Habsburgilor și Austriei de odinioară, a cărei politică de cucerire religioasă aici în confiniile „barbare” ale orientului o continuă cu sârg.

„Nunții papali nu sunt trimiși la București, într'atâta ca să apere interesele „catolice” — cari, din neiscușința românească, sunt servite în România, sub raport politic și pecuniar, mai bine decât în fosta Austro-Ungaria, — cât pentru a urzi mai departe firele politice de expansiune papală”. („Biserica și Școala”).

Istoricul german Moser, încă la sfârșitul veacului XVIII spunea despre reprezentanții papali următoarele: „Între instrumentele de cari s'a folosit Roma, spre scopurile sale și spre nenorocirea și stricarea noastră, la locul prim sunt a se considera Legații și Nunții papali”. Nici în România nu aduc mai multă fericire decât învrăjbire, împotriva căreia se „ciudea” chiar și unitul Gh. Șincai când scria: „Dar eu mă mir și mă ciudesc, ce au avut Climent VIII papa dela Roma, de se amesteca în lucrurile Moldovei, când n'au avut gând să ajute pe bieții moldoveni, fără numai să-i supue Sie”. (Gh. Șincai: *Cronica Rom.* Ed. Buc. 1886, pag. 413, după „Bis. și Ș.” Nr. 27—28 Iulie 1937).

Dacă în țări și imperii care s'au încreștinat în orbita Romei, cum este Anglia și celelalte state din apus, nu au Nunția-

turi — nu ne spune nimic faptul că la noi s'a ținut cu orice preț să avem nunțiul nostru care să umble cu „Vifleimul” în miez de vară?!

Cerem ca autoritățile de stat,

„Iubiților nu dați crezare oricărui duh, ci ispitiți duhurile, de sânt dela Dumnezeu, fiindcă mulți prooroci mincinoși au ieșit în lume.”

1 Ioan 4, 1.

„Să nu mai fim copii și jucăria valurilor, purtați încoace și încolo de orice vânt al învățăturii, prin înșelăciunea oamenilor, prin viclesugul lor spre uneltirea rătăcirii.”

Efesenii 4, 14.

cel puțin, să scutească Țara de umiliri. Destul am îndurat, sub stăpâniri străine, dela catolicismul agresiv. Nu suntem dispuși să înghițim umilirile lui și în România Mare.

Mari festivități religioase-culturale în Munții Abrudului.

— Mii de credincioși întâmpină Frăția Ortodoxă cu pietate și entuziasm. — Refacerea vieții religioase la moși. —

Frăția Ortodoxă Română reorganizându-se din nou pentru secția eparhială Cluj, a fost ales de președinte d-l Dr. Emil Teșosu, distinsul profesor dela facultatea de medicină din Cluj, de vicepreședinte Dr. Lazăr Chirilă directorul liceului comercial Cluj, un necontentit lucrător în viața bisericească, de casier, Dr. Iosif Gărbacea, profesor la Academia comercială Cluj, o putere nouă de muncă în domeniul economic, iar de secretar general, Dr. G. Stănescu, profesor la Academia teologică ortodoxă Cluj.

Noua conducere a FOR.-ului sesizând realitățile bisericii ortodoxe din Nordul Transilvaniei, a alcătuit un program de muncă, care să fie realizat pe două planuri: Unul a introducerii tineretului dela școalele superioare din Cluj, în viața bisericească făcând din acești tineri, credincioși activi. Iar pe al doilea plan, noua conducere va activa pentru trezirea și ridicarea maselor credincioase la o viață bisericească mai superioară, prin cântare și cuvântare, încheșgând o solidaritate desăvârșită a poporului drept credincios, cu toate problemele bisericești ortodoxe.

Pentru problema întâia se va ținde ca studențimea să activeze în cadrele FOR.-ului, iar pentru credincioșii dela sate și orașe se vor înființa coruri, care să înalte serviciile religioase. Pentru anul acesta, secția eparhială a FOR.-ului din Cluj a făcut, între 19—22 Iunie, un turneu religios cultural în munții Abrudului, sub conducerea d-lui Lazăr Chirilă, vicepreședintele, Dr. Gh. Stănescu, secretarul general al FOR.-ului, asistați de d-nii prof. Dr. L. G. Munteanu, Dr. O. Bucevschi dela Academia teologică, preot Ion Goron, spiritualul Internatului Academiei și de corul Academiei teologice, de sub conducerea d-lui prof. V. Petrașcu.

La Cărpiniș. Cea dintâi descindecere 19 Iunie, în satul de naștere al martirului Cloșca din revoluția lui Horia. Întreg satul Cărpiniș și Vărtop, în frunte cu d-l P. Popovici, protopopul Abrudului și preoții G. Gligor și Ion David au întâmpinat pe reprezentanții FOR.-ului la marginea satului, cari în răsunetul clopotelor, au intrat la Sfânta Vecernie. Biserica, o clădire monumentală, pe un punct dominant al satului. S'a săvârșit Vecernia, căreia i-a urmat concertul religios gustat cu o rară sete, de care sunt capabili numai Moșii. Cuvântarea ocazională a rostit-o preotul, Ion Goron, căreia i-a urmat constituirea Frăției pentru parohiile Cărpiniș și Vărtop. Delegații Episcopiei și ai FOR.-ului au fost ospătați de către preotul local, d-nul G. Gligor.

La Roșia-Montană, 20 Iunie, Sfânta Liturghie în biserica ortodoxă în asistența a peste o mie de credincioși de toate confesiunile și vârstetele. Corul Academiei a intonat cu vigoare, liturghia de Gh. Dima, iar delegații Episcopiei au slujit împreună cu preotul local, Al. Popescu, care desfășoară o activitate pastorală, rodnică între minerii din localitate. Cuvântarea ocazională a fost rostită de d-l prof. L. G. Munteanu, răscolind adânc toate resorturile sufletului acestor credincioși de munte cari scurmă adâncurile pământului, pentru aur.

La Abrud-Sat. Cea mai puternică parohie ortodoxă, din regiunea Abrudului a primit peste 3000 de oameni, corul și reprezentantul Episcopiei, constituind un adevărat pelerinaj al Moșilor. Rar s'a putut vedea, o manifestațiune religioasă culturală, însoțită de atâta norod, ca la Abrud. S'a săvârșit Sf. Vecernie, în frumoasa biserică din Abrud-Sat. Am remarcat prezența d-lui Petru Popovici, protopopul A-

brudului, a d-lui Micu Ion, neostentivul director al Școlii normale din localitate și a d-lui V. Abrudan, primpretorul plășii Abrud și a altor fruntași cărturari ai regiunii. Corul, biserica fiind neîncăpătoare, a trebuit ca să execute programul de cântece religioase și populare în curtea bisericii. Cuvântarea ocazională a fost rostită cu o pătrunzătoare convingere și dicțiune de părintele, Ion Goron despre „Credința ca factor de apărare a bisericii și neamului”. Succesul a fost atât de desăvârșit, încât poporul credincios nu se putea despărți de cântecele înălțătoare, biserică și populare. Ospitalitatea preoțească a părintelui O. Oniciu a înfrățit într-o armonie desăvârșită pe delegații FOR-ului, cu cărturarii locului.

La Mogoș, 21 Iunie. Prin văi, păduri, ne ridicăm la Mogoș cu cele trei parohii: Miclești, Mămăligani și Valea-Barnei, cu cei trei vrednici preoți: R. Todea, Ifrim Bordea și Vasile Jina. Și aici ca și la Abrud, peste 2500 de credincioși întâmpinat pe reprezentanții Episcopiei și ai FOR-ului cu prapori și sunete de clopote, într'un cadru extrem de impresionant. S'a săvârșit Sfânta Liturghie, în vechea biserică de lemn din Miclești, o reminiscență de 200 de ani, care nu mai încapă pe credincioși, cântată de corul Academiei teologice în aerul răcoros de munte și într-o atmosferă pe pietate a vechilor timpuri creștinești. S'a ridicat un parastas pentru toți ctitorii, morții a celor 3 parohii, cu răspunsurile funebre, date de corurile d-lui V. Petrașcu. Cuvântarea ocazională a rostit-o d-l prof. L. G. Munteanu, care a întărit și primenit sufletele dornice ale credincioșilor. Nicăeri nu strălucește albul costumelor ca la Mogoș. S'a constituit FOR-ul local pentru cele trei parohii, iar masa ospitalieră a părintelui Todea a fost largă și primitoare pentru pelegrinii bisericii noastre.

La Bucium-Poeni, 21 Iunie. În valea pitorească, dar strâmtă a Buciumului, cu cele 6 parohii trăesc de mii de ani, țărani români, băeși care scormonesc sânul pământului pentru aurul ademenitor, dar pentru ei singurul izvor de trai. În fața unei mari și frumoase biserici, cum rar găsim în munți, poporul, la 2000 de credincioși, în frunte cu harnicul paroh, Traian Tomuș au întâmpinat pe reprezentanții Frăției și ai Episcopiei. Rar se poate vedea o țărănime, în port și în manieră așa de aristocratică ca la Buciumul Abrudului. Decorul și înfățișarea sărbătorească, un adevărat farmec pentru un străin, care n'a cunoscut aceste regiuni. S'a săvârșit Sf. Vecernie, într-o atmosferă de rară pietate și primenire sufletească. Buciumanii sunt iubitori de muzică și cântare, dar corul Academiei s'a întrecut pe sine, în prestațiile ce le-a dat la Bucium: Parastas și concert religios în biserică și cântece populare, în curte. Conferința d-lui prof. Gh. Stănescu despre „Creștinismul și Păgânismul

zilelor noastre”, cu o mulțime de pilde grăitoare în favoarea religiei creștine și împotriva bolșevismului distrugător de altare, a stârnit cea mai încordată atenție, în ascultători. Ea a fost un reconfortant admirabil pentru sufletul mulțimii. S'a constituit Frăția locală pentru Bucium-Poeni și Bucium-Izbita.

La Ponor și Valea Geogelului, 22 Iunie, 1937. Ultima etapă a turneului religios și cultural, precum și punctul culminant a fost în aceste două parohii, cu pitorescul văilor, cu luminișurile și plaiurile însoțite ale unei regiuni alpine, cum rar putem avea în țară. Primirea Frăției a fost mai mult decât festivă: cu salve de trascuri, poartă de triumf și în răsunetul clopotelor, cu preoții: Gh. Lazăr, vrednicul preot al Geogelului, coleg de bancă cu repozatul Episcop N. Ivan, Ioachim Groza din Ponor, tânărul preot, Groza dela Brădești și parohul Felea dela Izvoarele, au întâmpinat în ornate și sărbătorește FOR-ul și delegații. În biserică din Ponor cu o pictură vioaie și simpatice s'a săvârșit Sfânta Liturghie, cântată de corul Academiei. Însuflețirea poporului a fost de nedescris primind — pentru întâia oară, astfel de vizite solemne dela centrul Episcopiei. Cuvântarea ocazională a rostit-o în pilde grăitoare, d-l prof. L. G. Munteanu, căreia i-a urmat constituirea Frăției pentru parohiile: Ponor, Valea Geogelului și Brădești. Masă ospitalieră la părintele Ioachim Groza, după care delegații Episcopiei, ai FOR-ului și ai corului și-au luat rămas bun, într-o făgăduință solemnă, că vor mai cerceta aceasta parohie harnică și primitoare.

Nu putem uita și vrednicia primarului Aurel Ciorbea, din Ponor cu o frumoasă pregătire cărturărească, demn și harnic pentru a fi primar, chiar la un orășel de provincie.

În toate parohiile moșilor, prin care a trecut cut turneul religios, P. S. S. Episcop Nicolae al Clujului a fost viu aclamat, mulțumind pentru binecuvântarea și pentru misiunea creștinească, pe care a trimis-o poporului prin reprezentanții FOR-ului.

Chipurile de bronz dela Oradea. Până în anul acesta, granița de vest era străjuită din inima Orăzii, numai de chipul tăiat în bronz al Marelui Ferdinand Intregitorul.

În luna trecută Oradea și-a împlinit tot gândul, dăltuind din aceiași trăinicie a bronzului și chipul M. S. Regelui Carol II desăvârșitorul întregirii și întâiul stătător de veghe la granița de Vest ca nici o piatră să nu se mute de unde au așezat-o jertfele înaintașilor.

Desvelirea statuei s'a făcut după toată sărbătoreasca rânduială de către P. S. Episcop Nicolae Popovici în prezența reprezentanților guvernului, ai autorităților și a întregii Orăzi românești. Au ținut de cuviință să participe la această solemnitate chiar și reprezentanții confesionali ai mino-

rităților, numai E. S. Tr. Ferencz Episcopul românilor „catolici de rit oriental” uniți cu Roma nu și-a arătat obrazul. Se vede că așa i-a poruncit E. S. Andreo Cassullo plimbărețul nunțiu papal, prin toată Țara Românească, la a cărui primire, cu ocazia „canonicei vizitațiuni” necanonice dela Oradea, în plin banchet s'au rostit de același P. S. Episcop Ferencz cuvinte supușelnice pentru toate sfintele picioare ale „sfântului

Scaun” dela Roma — dar pentru Regele Țării n'au avut nici un cuvânt — așa cum se îndatinează și cum este cuviincios — chiar dacă este ortodox.

De altfel ne aducem aminte că tot un nunțiu papal — dar același îi zicea Marmaggi —, a interzis episcopilor uniți de a intra în catedrala încoronării dela Alba-Iulia — și ei s'au supus cu illustrisimă supușenie.

CONFERINȚE PASTORALE

Conferința de primăvară a tractului ort. rom. Bistrița.

Conferința preoțească de primăvară a tractului Bistrița s'a ținut în ziua de 6 Iunie 1937 (Dum. VI după Paști) în cătunul Dornișoara, aparținător parohiei Josenii-Bărgăului.

Ținerea conferinței preoțești în acest cătun, situat la mari depărtări, între munți, și-a avut rostul din mai multe motive.

Cătunul Dornișoara, e un însemnat centru forestier de exploatare a pădurilor grănicerești din această regiune. Populația acestui cătun este formată în întregime din muncitori și câțiva funcționari ai fabricii de chereștea. Mâna de ortodocși de aici au strâns fondurile necesare pentru zidirea unei biserici, au ridicat un monument în cinstea eroilor și o troiță frumoasă.

Capela fiind neîncăpătoare Utrenia și Sf. Liturghie s'au săvârșit afară în fața monumentului eroilor, de toți preoții prezenți sub conducerea C. paroh Ioan Spânu-Coșna. La pricază predică pâr. Zaharie Feier, explicând evanghelia zilei (Evang. orbului).

După otpust, urmează sfințirea apei, desvelirea și sfințirea Monumentului eroilor. Cucernicul pâr. Ioan Spânu, într-o frumoasă cuvântare arată strădania pilduitoare a celor cari au ridicat acest monument.

Urmează procesiunea la cimitirul Eroilor, unde se face parastas și, se sfințește troița și cimitirul. Aici vorbește Cuv. Ierom. V. Luncan, dela Mănăstirea Piatra Fântânele.

În conferința intimă preoții discută tema: *Cauzele și mijloacele de combatere a concubinatelor*, lucrată de toți preoții.

Conferința recomandă ca mijloace de combatere: 1. Desvoltarea sentimentului religios prin predici și conferințe. 2. Sf. Sinod să ceară guvernului o lege care să oprească cu desăvârșire concubinatul, încadrându-l în Codul Penal. 3. P. Sf. Chiriarhi să dea o circulară în care să se prevadă sancțiunile de ordin pastoral și duhovnicesc, ce preoții pot să le aplice celor în afară de lege. 4. Concubinii să nu poată ocupa funcțiuni la Stat, Județ sau Comună, și să fie privați de orice beneficii materiale dela acestea. 5. Preoții să ceară concursul tuturor factorilor de conducere spre a fi ajutați în acțiunea de combatere a acestui păcat.

Președintele citește mai multe ordine și circulări, cari se iau la cunoștință spre conformare.

Președintele propune să se trimită din sânul conferinței o telegramă de omagiu și supunere P. Sf. Sale Episcopului Nicolae Colan.

Pr. Adrian Flămând.

*

Cerc preoțesc în Gherla.

Duminecă în 6 Iunie 1937, s'a ținut în Gherla cercul preoțesc din despărțământul Gherla.

La orele 9 fiind de față toți preoții cercului s'a oficiat Utrenia și Sf. Liturghie în sobor de preoții: Al. Cherebețiu, D. Giurgiuca, At. Gânju, P. Șeulean și Iulian Pop.

La liturghie a vorbit părintele Al. Cherebețiu despre „Pismă”, exprimându-și subiectul foarte bine.

Răspunsurile la liturghie au fost date de corul Soc. femeilor ortodoxe din Gherla sub conducerea d-lui prof. Al. Ionescu-Butaș dela liceul „Petru Maior”, căruia i se aduc mari mulțumiri, împreună și Societății femeilor ortodoxe pentru zelul de a atrage populația orășană la cercetarea bisericii.

Urmează sfințirea apei și a caselor parohiale, după care se face masa comună dată de pr. local D. Giurgiuca.

La orele 3 d. m. se oficiază Vecernia la sfârșitul căreia pr. I. Pop vorbește despre „Necredință”.

Ședința ia sfârșit la orele 4 d. m. preoții depărtându-se fiecare la ale sale.

I. Pop.

„Ține învățătura și nu o lăsa din mână; păstrează-o căci ea este viața ta. Nu intra pe cărarea celor răi, și uu umbla pe cărarea celor nelegiuți.”

Proverbe 4, 13—14.

Politica papală și serbarea catolică din Arad. Sub acest titlu pâr. Gh. Ciuhandu directorul revistei „Biserica și Școala” din Arad publică un articol viguros în numărul dela 27 Iunie a. c. prilejuit de vizitele insolite ale nunțului papal prin Ardeal. Sfinția Sa arată, că la Arad s'au organizat manifestații, cari urmăresc cu totul alte scopuri decât cele trimbițate de ziare. Și conchide astfel: „marea demonstrație „catolică” dela aceasta frontieră — demonstrație, care a stârnit și unele resentimente la catolicii veritabili de rit latin (maghiari și germani) față de unieți — în cele din urmă a ser-

vit, nu pentru a sublinia latinitatea Românilor (cum spun unieții), ci pentru a îmbărbăta pe catolicii veritabili în aspirațiile lor politice, figurând unieții noștri, dăbia ca un factor, mai mult sau mai puțin inconștient, în slujba triumfului final al „catolicismului” brodat aici pe fond politic unguresc.

Ceeace, firește în limba noastră și după convingerile noastre se tâlcuește: *triumful revizionismului maghiar la această frontieră!*

Excelența Sa nuntial papal și-a putut servi bine, în acest înțeles, pe stăpânul său. Dar vina nu e a Sa, că știe profita de ignoranța și indolența românească, cărora i se poate atribui absența unei politici de Stat, categorice, în spirit românesc și că, în biserica uniată din Arad, au asistat și simandicoase persoane ecleziastice ortodoxe, ingenunchiate și ele (?) pentru a primi, dela nuntial, binecuvântarea papală.“

APELUL

Bibliotecii Universității din Cluj către posesorii de cărți, reviste și ziare

Direcțiunea Bibliotecii Universitare din Cluj adresează un călduros apel către toți posesorii de tipărituri românești să-i stea în ajutor ca să și completeze colecțiile de cărți și periodice românești tipărite înainte de anul 1924. Complectarea aceasta este cu deosebire necesară pentru tipărițile ardelene din perioada de timp menționată, deoarece Biblioteca Universității din Cluj, fiind principala Bibliotecă a Ardealului, ar fi de dorit ca, măcar în colecția ei, să se găsească tot ce s'a tipărit românește, în cursul vremii, pe teritoriul Ardealului și al Ungariei de dinainte de război.

De aceea apelul Bibliotecii se adresează în rândul întâi colecționarilor de astfel de tipărituri, fie cărți sau broșuri fie publicații periodice (ziare, reviste, anuare, etc.) și anume nu numai volume sau ani compleți, ci chiar și numere (fascicole), singuratic. O colecție particulară, oricât de bine îngrijită, se poate irosi cu vremea sau se poate împărți, între mai mulți moștenitori. Locul cel mai sigur de conservare al tipăriturilor de tot felul rămâne tot o Bibliotecă mare de felul celei din Cluj. Pe de altă parte, asemenea Bibliotecii fiind publice, colecțiile lor pot fi consultate în fiecare moment de cercetătorii trecutului românesc. Acești cercetători vor avea deci la dispoziție, în urma completării colecțiilor pe care dorește să o facă Biblioteca Universității din Cluj, atât astăzi cât și în viitor, toate tipărițile ardelene, bine îngrijite și ușor de consultat.

Iată de ce Direcțiunea Bibliotecii Universitare din Cluj se adresează tuturor iubitorilor de carte românească să-i stea în ajutor ca să și completeze colecțiile. Biblioteca din Cluj primește cu plăcere orice donație de această natură și cumpără bucuros tot ce i se oferă spre vân-

zare, din ceace lipsește colecțiilor ei actuale. Biblioteca își ia asupra ei cheltuielile avute cu expediția.

BIBLIOGRAFIE

O carte nouă.

Pe hârtie frumoasă velină a apărut de sub teascurile tiparului o carte: „*Sfânta Cruce ca obiect liturgic*“.

Nu este prima lucrare a P. C. Păr. Dr. I. Zugrav, redactorul unui foarte important ziar intitulat: „*Cuvântul Preotesc*“, ce apare la Rădăuți și autorul mai multor cărți de valoare științifică.

După ce la început autorul face istoricul crucii, vorbind despre diferitele feluri de cruci, espune *înfățișarea răstignirii lui Hristos*, atât în Apus, cât și în Răsărit. „Ce privește numărul cuielor bătute, de regulă, și pe cele mai vechi răstigniri, sunt patru. În Apus însă, începând cu sec. XIII, probabil din oarecare prezentare mai avantajoasă, se înfățișează picioarele pironite *pesteolaltă*, deci numai cu trei cui. În biserica noastră Isus totdeauna e înfățișat cu picioarele străpunse de cui de îndeosebi“ (pag. 10).

Sub picioarele crucii se pictează sau sculptează de regulă *un craniu* și două oase, cari ar simboliza pe Adam cel căzut prin păcatul neascultării și ridicat prin jertfa pe crucea Mântuitorului.

La pag. 12, tratează despre crucea de mână, sau liturgică. Forma și ornamentica crucii, în special cea a brațelor ei, e diferită după epocă, popor sau țară.

La noi, *Românii*, e preferită crucea cu brațele treflate, având adică la capătul brațelor forma trifoiului, care dă o cruce nouă.

În ce privește *întrebuințarea rituală a crucii* se spune:

„*În prezent* la închinarea dela începutul sfintei tîturghii se obișnuiește a săruta nu numai sf. evanghelie și icoana sfântului a cărui liturghie se face, ci și sf. cruce de pe masă.

De asemenea se sărută crucea la închinarea dela Herovic. La înconjurarea cea mare, dacă e slujba în sobor, preotul al doilea, respective și ceilalți preoți fac înconjurarea cu crucea în mână.

La „*Darul Domnului nostru Isus Hristos*“... este în uzul bisericii ortodoxe române ca preotul să binecuvinteze poporul cu *crucea*. Liturghiile grecești din Constantinopol, 1895, de Ierusalim 1908 și de Atena 1924 și 1927 prescriu binecuvântarea poporului cu *Aerul*.

La „*Sus să avem inimile*“ se practică ca în acest timp preotul să ridice crucea în sus, deasupra capului.

În unele părți din biserica ortodoxă română, preotul face cu crucea semn, în acest timp spre sânul drept.

În eparhia Bucovinei, se obișnuiește a ridica mâna dreaptă în sus.

La „*Să mulțumim Domnului*“, păr. profesor P. Vintilescu, în opul său: *Contribuțiuni la revizuirea Li-*

turghierului român, scrie: „În timpul acestui ecfonis, preotul se întoarce cu fața spre răsărit, însemnând cu crucea cruciș. După alte practici românești locale, în acest timp preotul însemnează cu crucea spre sânul din stînga. Edițiile grecești de Constantinopol, 1895, de Ierusalim, 1908 și de Atena, 1924 și 1927 prevăd întoarcerea preotului spre răsărit.

În eparhia Bucovinei, preotul în timpul acesta e cu fața spre răsărit, dela „*Sus să avem inimile*“ și n'are nevoie să se întoarcă spre răsărit“, pag. 20, etc.

Autorul tratează apoi diferite alte chestiuni despre cruce, aducând contribuțiuni de mare valoare prin această lucrare literaturii bisericești.

Cartea este scrisă într'un grai de o viguroasă și clară simplitate, care, deși e atât de limpede că poate fi cu ușurință înțeles de oricine, păstrează totuși acea aleasă smerenie și aduce aminte de mireasma de tămâie din casa lui Hristos.

Prof. A. BUZDUG

„*Viața Ilustrată*“, Anul IV, Nr. 7 pe luna Iulie 1937. Director: P. S. Episcop Nicolae Colan. Cluj. Abonament anual 200 Lei.

Acest număr cuprinde: Grigorie T. Marcu: Lucian Blaga la Academie; Ilie Mănițiu: Ceva despre doină și dor; Grigore Popa: Stilul Spaniol; I. E. Naghiu: Lucian Blaga ca student teolog; I. V. Spiridon: Pe luncă și Înserare (poezii); Il. V. Felea: Dumnezeu și sufletul în poezia contemporană; Dr. Gh. Preda: Prejudicata și rolul ei în viață; Al. Străoneanu-Balaș: Ruga (poezie); I. Crăciun: Cartea românească în decursul veacurilor; Dr. Eugeniu Dobrotă: Pasul Urda. N. C.: Cronica literară: Straja Țării: O credință și un avânt. Istoria unirii Românilor. Cea mai veche școală românească din cuprinsul României întregite. Cronică internă: Festivitățile dela Cluj. M. Sa Regele în Basarabia. Prietenia polono-română. D-l Dr. E. Nicoară. Ctitoria d-lui Stelian Popescu. Cronică externă: Expoziția internațională din Paris, În Franța. Stalin continuă goana. Războiul din Spania. Complicații în apele spaniole. Viața veselă. Numeroase ilustrații. — Numărul viitor va apare la 1 Sept. c.

INFORMAȚIUNI

Sfințire de biserică. Duminecă 18 I. c. P. S. Episcop *Nicolae Colan* va sfinți biserica din stațiunea climaterică Sângeorz-Băi (Năsăud), ridicată prin jertfele Consiliului Eparhial și alergările vrednicului Părinte Prof. I. Bunea-Năsăud, — ca să fie și sufletelor tămăduire.

M. S. Regele Carol II în străinătate. M. Sa Regele a plecat într'o călătorie mai lungă de cca 6 săptămâni prin țările apusene. Deși călătorește incognito totuși pe unde a trecut până acum i s'au făcut primiri foarte călduroase fiind încunjurat de unanimă admirație.

Din America. În zilele de 4—5 Iulie, Românii ortodocși din America și-au ținut al șaselea congres bisericesc în Philadelphia sub conducerea înțeleaptă a P. S. Policarp Morușca.

Pe malul Eufratului. Pe malul Eufratului, în urma unor săpături s'au descoperit ruinele unui oraș dela începuturile creștinismului. Într'o biserică, ce conform unei inscripții găsite, datează dela 232, s'a dat peste mormântul unui martir iar pe zid s'au constatat picturi reprezentând scene biblice și un portret al Domnului — cel mai vechiu din câte se cunosc până azi.

Un record îngrozitor. În anul 1936 au murit în România 382.185 de copii. Sub acest raport al mortalității infantile Țara noastră este prima din Europa dacă nu din lume! (19,2%). Ne urmează Ungaria cu 15,4%; Bulgaria cu 15,3%; Polonia 12,7%; Iugoslavia 13,5%; Italia 10%; Franța 6,9%; Germania 6,8%; Anglia 6%, Olanda dă cel mai mic procent 4%.

Îndrăzneală adventistă. De curând „*Uniunea comunității evanghelice a adventiștilor din România*“ a

introdus la Curtea de apel din București o acțiune, prin care atacă deciziunea Ministerului de Culte privitoare la funcționarea și controlul sectelor. Reclamantii vorbesc de sus și protestează contra dispozițiilor noi ce s'au luat de către Stat, afirmând pur și simplu, că ele contravin Constituției și noului Cod penal. Cu alte cuvinte îndrăzneții sectari se transformă din acuzați în acuzaatori ai țării, care s'a dovedit de-o toleranță exagerată față de străinii aceștia conspiratori.

Nu ne îndoin, că justiția va aduce la simțul realității pe nesocotii detractori ai Statului și intereselor lui de existență.

Statul german și catolicismul. Într'o mare adunare politică ținută la Fürstenberg în Bavaria ministrul W. Gauleiter a rostit o cuvântare semnificativă despre atitudinea bisericii catolice din Germania. El declară, că poporul german n'are nici o poftă de kulturkampf deoarece în adâncul sufletului său este credincios și trăește după dorința lui Dumnezeu. Inzistă asupra activității dușmănoase a bisericii catolice împotriva Statului, neștiind să se încadreze în ritmul unei mari epoci, și să colaboreze la problemele nouă ale națiunii germane. În mod fatal se impun sancțiuni dintre cari cea dintâi va fi reducerea subvențiilor acordate de Stat. Speră însă, că îndrumătorii bisericii vor reveni la sentimente mai bune, împiedecând urmările dezastruoase ale unei rupturi definitive.

Donație pentru biserică. Se aduc vii mulțumiri d-lui Dr. I. C. Șotel, medic de circumscripție din Aghireșu, care în semn de mulțumită lui Dumnezeu a dăruit bisericii noastre din Aghireșu, două frumoase sfeșnice în valoare de 8000 Lei. Este primul dar mai însemnat, făcut bi-

sericii noastre, dela edificarea ei, până azi.

Bunul Dumnezeu să-i răsplătească pentru jertfa făcută. Pr. V. F.

Recunoștință cu mulțămă.
Subsemnata epitropie în numele credincioșilor din Măgina-Alba, aduce adânc simțita sa mulțămă, distinsei familii rămasă după fruntașul nostru Vasile Hagea, trecut la cele veșnice în primăvara anului acestuia, — pentru darul de Lei 10.000 făcut bisericii noastre în construcție, întru vecinica pomenire a bunului și neuitatului lor părinte. De altfel nu este cazul prim de binefacere a acestei familii bune ortodoxe, față de biserica noastră. Darul fie primit și Dumnezeu prea slăvit. Măgina, 1 Iulie 1937. Pr. Candin Suci, președinte. Alexandru Groza, prim-epitrop.

La ce servesc bogățiile noastre. Soc. internațională jidovească „Keren Kaemet“ a strâns dela evreii din România 174.000.000 pentru cumpărare de terenuri agricole și păduri în... Palestina.

— **Librăria Eparhială** din Cluj (Piața Cuza Vodă Nr. 6), fiind aprovizionată cu odoare bisericesti (cruci, candelc, odăjdii, prapori etc.) precum și cu toate cele necesare serviciului divin, — stă la dispoziția tuturor pentru efectuarea oricărei comenzi, mici sau mari, cari se execută prompt și cu îngrijire, pe lângă cele mai moderate prețuri.

Intrunire religioasă la Dej. În 25 Iulie c. se va ținea la Dej o intrunire religioasă a creștinilor din Valea Someșului, cari stau în legătură cu mișcarea Oastea Domnului. La intrunire va participa P. C. Gh. Secaș, preot misionar al Arhiepiscopiei.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 4676/1937.

Comunicat.

Se aduce la cunoștință absolvenților Academiei noastre teologice, că examenul de capacitate pentru preoție se va ținea la reședința noastră episcopescă în ziua de 6 Septembrie 1937. Cererile însoțite de actele justificative se vor înainta aici până cel mult la 1 Septembrie.

Cluj, la 1 Iulie 1937.

Consiliul eparhial.

Nr. 4337/1937.

Comunicat.

Adunarea eparhială a eparhiei noastre în ședința sa din 1 Iunie a. c. s'a sesizat de faptul, că a început să scadă numărul elementelor cari se dedică meseriilor și industriei, și a decis să invite preoții ca să se intereseze de aproape de această problemă de mare importanță națională.

Invităm deci preoțimea eparhiei ca să stărue la credincioșii noștri pentru îndrumarea tinerilor către comerț, meserii și industrie, pentru creșterea unei sucrescențe românești și pe aceste terene.

Consiliul eparhial.

Nr. 5086/1937.

CIRCULARĂ

Odată cu începutul acestui an a fost organizată „Straja Țării“ care are de scop educația extrașcolară a tineretului de ambele sexe între vârsta de 7 și 18 ani la băceți respective 21 la fete.

Sub imboldul forurilor noastre culturale în frunte cu M. S. Regele de a ridica nivelul cultural al sateilor, Comandantul Falangei Străjerelor și-a propus să dea deosebită atenție organizării pe baze străjerești a tineretului feminin dela sate, înființând în comunele rurale câte un stol extrașcolar, al „Străjerelor satului“.

Programul în limitele căruia are a se activa la sate prin străjeriea feminină intenționează a ridica nivelul cultural al păturei noastre rurale prin îndrumarea fetelor în gospodărie casnică, grădinărit, igienă, puericultură, medicină populară, profilaxie, prim ajutor și prin alte multe lucruri de folos.

Pentru colaborarea bisericii la ajungerea scopului atât de salutar, ce și l-a impus Comandamentul Falangei Străjerelor, invităm clerul să dea „Străjerelor satului“ în comunele rurale, unde există stoluri organizate, tot concursul posibil atât personal, în calitate de conducători spirituali ai comunei, cât și prin colaborarea D-nelor preotese, cari au îndatorirea morală de a-i ajuta pe soții lor în străduințele de îndrumare, în deosebi a populației feminine din parohie.

Cluj, la 13 Iulie 1937.

Consiliul eparhial.

Nr. 5085/1937.

CIRCULARĂ

Pe teritoriul Eparhiei noastre vor funcționa subcentre de muncă județene în Sighet (Maramureș), Bistrița (Năsăud), Aiud (Alba), Gilău (Cluj), Târgu-Mureș (Mureș) și subcentre de muncă de pe lângă echipele Fundației „Principele Carol“ în Vidra de jos (Turda), Șanț (Năsăud), Cuhea (Maramureș).

Preoții din aceste localități luând înțelegere cu comandanții taberilor la începutul fiecărei serii de muncă obștească vor face serviciu religios și vor ținea cuvântare corespunzătoare.

Cluj, la 14 Iulie 1937.

Consiliul eparhial.

Nr. 4684—1937.

Publicațiune de concurs.

Biserica Antim din București, monument istoric și ctitorie a nemuritorului Mitropolit Antim Ivireanu, repusă prin hotărârea Sf. Sinod în situațiunea ei istorică de Mănăstire călugărească, având nevoie de personal slujitor, Arhiepiscopia Bucureștilor publică concurs cu termen de 30 zile pentru ocuparea locului de:

1. Preot ieromonah, care pe lângă slujba bisericească să împlinească și rolul de conducător al Mănăstirii.

Mănăstirea este înzestrată cu pădure, personalul slujitor primește

plata dela Stat, conform normelor de salarizare în vigoare și pe lângă salariu beneficiază și de locuință în chiliile Mănăstirii.

Doritorii de a ocupa acest loc, trebuie să fie călugări, doctori sau licențiați în teologie și care îndeplinesc condițiunile canonice și legale.

Concurenții trebuie să aibă situațiunea militară în regulă și bune referințe din partea Chiriarihilor respective asupra antecedentelor și a purtării lor.

Cererile însoțite de diplomele de studii, certificat de sănătate și de toate celelalte acte mai sus menționate se vor trimite Arhiepiscopiei Bucureștilor în termenul prevăzut în publicațiunea de față.

Consiliul eparhial.

Nr. 4207/1937.

CONCURS

Prin aceasta se publică concurs pentru primirea de studenți în Academia noastră teologică din Cluj, cu termenul de 10 Sept. a. c.

1. Candidații cari doresc să fie primiți vor înainta Consiliului nostru eparhial o cerere scrisă cu mâna proprie, anexând în original următoarele documente:

a) Actul de naștere și botez dela oficiul parohial;

b) Certificat de bacalaureat;

c) Certificat medical, prin care să se constate integritatea spirituală și corporală a petiționarului;

d) Declarația petiționarului, subscrisă de părinți sau tutori, că după absolvirea cursului teologic, va intra în slujba eparhiei cel puțin 5 ani de zile, la din contră va restitui fondului seminarial toate speșele de întreținere, precum și bursele primite.

Cererile însoțite de aceste documente, se vor înainta Consiliului, până la 10 Septembrie a. c.

Cererile intrate după acest termen nu se vor lua în considerare.

2. Nu se vor primi decât candidați înzestrați cu darul de a cânta.

3. Candidații primiți se vor prezenta în ziua de 27 Septembrie la vizită medicală și la examinarea aptitudinilor lor muzicale, dela care atârână primirea definitivă în Academie.

Atât cei primiți cât și clericii cei vechi se vor înscrie în zilele de 27—28 Septembrie.

4. Examenele și colocviile restante se vor face în 21—25 Septembrie. Terminul excepțional din Februarie s'a suprimat. Astfel ceice nu se vor prezenta sau vor fi respinși dela examene și colocvii sau vor fi considerați repetenți.

5. După 28 Septembrie nu vor mai fi înscriși decât candidații din sesiunea de toamnă de bacalaureat. (în an I).

6. Cu ocazia înscrierii fiecare student va plăti 150 Lei taxă de înscriere, 100 Lei pentru bibliotecă și 100 Lei taxă pentru anuar.

Pentru întreținerea la Internatul Academiei, studenții vor avea să solvească o taxă anuală de 8000 Lei. În două rate: la înscriere 4000 Lei și la 1 Februarie 4000 Lei.

7. În 29—30 Septembrie toți clericii se vor mărturisi și cumineca, iar în 1 Octombrie se va face deschiderea anului școlar.

8. Până la 28 Septembrie studenții vechi vor achita toate restanțele, precum și cel puțin o rată pen-

tru anul școlar 1937—8, altfel nu vor putea fi primiți în Academie sub nici un motiv.

9. Toți clericii vor locui în Internatul Academiei. Externi nu se vor mai admite sub nici o condiție.

10. Burse sau alte ajutoare pentru acest an școlar se vor da numai în semestrul II.

11. Fiecare student primit în Institut va aduce cu sine cel puțin 4 schimburi de rufe în stare bună.

Toți studenții sunt obligați să poarte vestă închisă de culoare neagră.

Dela data înmatriculării studenții intră în toate drepturile și datorințele statorite în Regulamentul Academiei.

12. Nici un student nu poate cereta în acelaș timp, ca student ordinar, alte institute de învățământ.

La înmatriculare fiecare este obligat a se prezenta în persoană cu documentele originale.

Dela dispozițiile de mai sus nu se va face nici o excepțiune.

Cursurile regulate încep la 4 Oct.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial, ținută la 11 Iunie 1937.

† Nicolae,
Episcop.

Lar. Curea,
secretar.

Publicație de licitație.

Consiliul parohial ort. român din comuna Buteni, jud. Cluj, dă în întreprindere pe cale de licitație publică minuendă zidirea unei biserici noi, conform planului și devizului aprobat de Ven. Consiliu Eparhial ort. rom. din Cluj sub Nr. 8371 din 22 Dec. 1934 și invită pe cei interesați ca până la 25 Iulie a. c. ora 12 a. m. să-și înainteze Consiliului parohial oferte în scris, închise și sigilate.

Licitatiia se va ținea în aceeași zi (25 Iulie c.) la ora 2 p. m. în cancelaria comunei politice din localitate.

Reflecțanții vor depune o garanție în număr, hârtii de valoare, libele de bancă acceptabile sau imobil liber de sarcini de 5% din prețul devizului care este de Lei 660.000.

Planul și devizul și condițiile speciale de executare se pot vedea zilnic la oficiul parohial ortodox român din Buteni.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința zidirea bisericii fără considerare la prețuri și condiții aceluia dintre ofertanți care va prezenta mai multă garanță și soliditate.

Epitropia parohială nu suportă speșele de participare la licitație.

Antreprenorul căruia i-se va încredința lucrarea va avea să suporte și prețul planului și devizului.

În cazul când prima licitație nu se va putea ținea din cauza lipsei de concurenți sau din alte motive, atunci licitația se va ținea din nou peste 8 zile, adică la 1 August a. c. la aceeași oră și prin licitație publică minuendă deschisă.

Buteni, la 1 Iulie 1937.

Vasile Matei, m. p. Mihail Haș, m. p.
paroh. epitrop.

Văzut: Aurel Munteanu, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.